

RTU studiju kurss "Kuģošanas drošība"

0J000 Latvijas Jūras akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LJA172
Nosaukums	Kuģošanas drošība
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Juris Pempers - Docētājs
Mācītbspēks	Artūrs Zuts - Profesionālās izglītības skolotājs Jurijš Žurbins - Profesionālās izglītības skolotājs Raits Rožkalns - Profesionālās izglītības skolotājs Normunds Jansons - Docētājs
Apjoms daļās un kredītpunktos	3 daļas, 7.5 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kurss ir nepieciešams, lai nodrošinātu studentu dalību pirmajā jūras praksē. Studiju kursā tiek apskatītas tādas tēmas kā ugunsdzēsības vadība, glābšanas līdzekļu vadība, medicīniskā palīdzība, kas dod kuģa virsniekam nepieciešamās zināšanas un prasmes par rīcību jūras negadījumos. Studiju kurss atbilst STCW kodeksa standartiem A-II/1 un A-II/2 un ietver IMO paraugkursu 7.01 un 7.03 atbilstošas sadaļas. Nepilna laika neklātienē studijas tiek organizētas pēc individuāli izstrādāta studiju plāna.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir nodrošināt iespēju apmācāmajiem apgūt zināšanas, izpratni un prasmes STCW kodeksa A-VI/1. standartam atbilstošu kompetenču apguvei un uzdevumu veikšanai kuģa pamešanas un glābšanas gadījumos. Studiju kursa uzdevumi. 1. Nodrošināt zināšanas un prasmes attiecībā uz kuģa aizsardzību nepieciešamo kompetenču ieguvei, lai apmācāmais spētu nodrošināt kuģa aizsardzības plānā noteiktos nosacījumus. 2. Nodrošināt zināšanas un prasmes nepieciešamo kompetenču ieguvei, lai apmācāmais spētu vadīt ugunsdzēsības operācijas uz kuģiem. 3. Nodrošināt zināšanas un prasmes par kuģu kolektīvajiem glābšanas peldlīdzekļiem un glābšanas dežūrlaivām, kas nav ātrgaitas glābšanas laivas, nepieciešamo kompetenču ieguvei, lai apmācāmais spētu uzņemties vadību pār glābšanas peldlīdzekli vai glābšanas laivu/ dežūrlaivu pie tās nolaišanas ūdenī un pēc tās nolaišanas ūdenī. 4. Nodrošināt zināšanas un prasmes nepieciešamo kompetenču ieguvei, lai apmācāmais spētu sniegt pirmo medicīnisko palīdzību kuģa apstākļos.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgas literatūras studijas. Saskaņā ar individuālo uzdevumu studējošie patstāvīgi sagatavo prezentāciju un izklāsta sagatavoto materiālu pārējai auditorijai.
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. SOLAS Convention, as amended Papildu / Additional: 1. LSA Code 2. FSS Code 3. MARPOL Convention 4. ISPS Code 5. International Medical Guide for Ships 6. Code of Safe Working Practises for Merchant Seafarers Citi informācijas avoti / Other sources of information: 1. Safety and survival at sea Dag Pike 2. Cilvēka izdzīvošana aukstā ūdenī - Jūras spēku Krasta apsardzes dienests. 3. First Aid and Medical care on board. Jon Richardsen. According to the STCW – code A-VI/4. 1 and 4-6 4. Safety and security at sea – resource materials 5. The Captains guide to liferaft survival Captain Cargal Michael 6. Rushbrook's fire aboard 3rd edition Frank Rushbrook 7. Guideline for the development of shipboard marine pollution emergency plans 2010. edition 8. The maritime progress book 2006 Imo symbols 9. ILO Maritime labour convention 2006 10. www.imo.org 11. www.ilo.org 12. www.likumi.lv 13. www.lja.lv
Nepieciešamās priekšzināšanas	Angļu valoda, jūrniecības angļu valoda, Latvijas kuģniecības vēsture, darba aizsardzība un likumdošana, informācijas tehnoloģija. Pabeigta jūrniece apmācības kursu programma "Pamatdrošība" atbilstoši STCW kodeksa A-VI/1 standarta prasībām vai atbilstoša programma saskaņā ar STCW kodeksa A-VI/1-2, STCW kodeksa A-VI/1-3 standarta prasībām. Ne jaunāks par 18 gadiem; apstiprināta darba pieredze jūrā vismaz 6 mēneši.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas	Nepilna laika neklātienē studijas
--------	--	-----------------------------------

	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
I daļa				
1. „Izdzīvošana jūrā” (A-VI/1-1)	1	3	1	3
1.1.Ievads. Ārkārtas situācijas				
1.2.Glābšanas līdzekļi	2	0	2	0
1.3.Glābšanas peldlīdzekļu aprīkojums	1	0	1	0
1.4.Individuālo glābšanas peldlīdzekļu izvietojums uz kuģa	1	0	1	0
1.5.Izdzīvošanas principi	8	0	8	0
2. „Ugunsdrošība un cīņa ar uguni” (A-VI/1-2)	2	0	2	0
2.1.Ievads, Drošība un pamatjēdzieni				
2.2.Ugunsgrēku izcelšanās risku samazināšana	2	2	2	2
2.3. Pastāvīga gatavība un spēja rīkoties ugunsgrēka gadījumā	2	0	2	0
2.4.Ugunsgrēka dzēšana un likvidēšana	9	0	9	0
3. „Pirmās palīdzības pamati” (A-VI/1-3)	1	2	1	2
3.1.Pirmās palīdzības sniegšanas principi uz kuģa				
3.2.Cilvēka ķermeņa uzbūve un funkcijas	1	0	1	0
3.3.Cietušās personas novietošana drošā pozīcijā	1	0	1	0
3.4.Cietušais bezsamaņā	1	0	1	0
3.5.Atdzīvināšana	1	0	1	0
3.6.Asiņošana	1	0	1	0
3.7.Šoka stāvoklis	1	0	1	0
3.8.Apdegumi un applaucējumi, elektrotraumas	1	0	1	0
3.9.Saindēšanās ar indīgām vai toksiskām gāzēm	1	0	1	0
3.10. Cietušā glābšana un transportēšana	1	0	1	0
3.11. Citas tēmas	2	0	2	0
4. „Personu drošība un sociālā atbildība” (A-VI/1-4)	1	2	1	2
4.1.Ievads				
4.2.Ārkārtas situāciju procedūru ievērošana	3	0	3	0
4.3.Pasākumi jūras vides piesārņojuma novēršanai	2	0	2	0
4.4.Darba drošības ievērošana	3	0	3	0
4.5.Efektīvas komunikācijas veicināšana uz kuģiem	1	0	1	0
4.6.Komandas locekļu savstarpējo attiecību veicināšana uz kuģiem	2	0	2	0
4.7.Noguruma kontrole	2	0	2	0
4.8. Noslēguma pārbaudījums - Drošības pamatkurss.	2	0	2	0
5. „Aizsardzības kurss jūrmiekiem ar aizsardzības funkcijām”. STCW A-VI/6-1, A-VI/6-2, IMO 3.26	1	2	1	2
5.1.Iepazīšanās ar programmu				
5.2.Jūrmieciņas aizsardzības politika	1	0	1	0
5.3.Atbildība par aizsardzību	1	0	1	0
5.4.Kuģa aizsardzības/drošības novērtējums	1	2	1	2
5.5.Aizsardzības aprīkojums	1	0	1	0
5.6.Draudu identificēšana, atpazīšana un reaģēšana	2	0	2	0
5.7.Kuģu aizsardzības pasākumi	1	0	1	0
5.8.Sagatavotība, mācību trauksmes un apmācības	1	0	1	0
5.9.Dokumentu administrēšana	1	0	1	0
5.10. Noslēguma pārbaudījums - „Aizsardzības kurss kuģa personālam ar aizsardzības funkcijām”	1	0	1	0
II daļa	9	0	9	0
6. „Paplašinātā apmācība ugunsdzēsianā”. STCW A-VI/3, IMO 2.03.				
6.1.Ugunsdzēsianas operāciju vadīšana uz kuģiem				
6.2.Kuģa ugunsdzēsianas vienību organizēšana un apmācība	7	10	7	10
6.3.Ugunsgrēka atklāšanas un ugunsgrēka dzēsianas sistēmu pārbaudes un apkope	10	9	10	9
6.4.Ugunsgrēka izraisītu negadījumu izmeklēšana un ziņojumu sastādīšana	3	0	3	0
6.5.Noslēguma pārbaudījums - „Paplašinātā apmācība ugunsdzēsianā”	1	0	1	0
7. „Kuģa glābšanās līdzekļu (izņemot ātrgaitas laivu) vadīšana”. STCW A-VI/2-1, IMO 1.23.	1	0	1	0
7.1.Ievads. Drošība.				
7.2.Vispārīgā daļa, Ārkārtas situācijas. Mācības, mācību trauksmes un sagatavotība.	1	3	1	3
7.3.Kuģa atstāšana	1	0	1	0
7.4.Glābšanas peldlīdzekļi un glābšanas dežūrlaivas	1	0	1	0
7.5.Glābšanas peldlīdzekļu un glābšanas dežūrlaivu nolaišanas aprīkojums	1	0	1	0
7.6.Glābšanas peldlīdzekļu un glābšanas dežūrlaivu nolaišana un pacelšana uz kuģi	1	0	1	0
7.7.Darbības, kādas jāveic, atējot no kuģa.	1	0	1	0
7.8.Glābšanas laivas dzinējs un piederumi	1	0	1	0
7.9.Glābšanas dežūrlaivas piekaramais dzinējs	1	0	1	0
7.10.Glābšanas peldlīdzekļa un glābšanas dežūrlaivas vadīšana vētras apstākļos	2	0	2	0

7.11.Rīcība glābšanas peldlīdzeklī	1	0	1	0
7.12.Glābšanas operācijas/metodes – iesaistīts helikopters	1	0	1	0
7.13.Hipotermija	1	0	1	0
7.14.Radioaprīkojums	1	0	1	0
7.15.Pirmā palīdzība	2	0	2	0
7.16.Praktiskās nodarbības - glābšanas laivas nolaišana un pacelšana, vadīšana	3	0	3	0
7.17.Praktiskās nodarbības - glābšanas plostu nolaišana un pacelšana	2	0	2	0
7.18.Praktiskās nodarbības - glābšanas dežūrlaivas nolaišana un pacelšana, vadīšana	3	0	3	0
7.19.Praktiskās nodarbības - glābšanas dežūrlaivas nolaišana un pacelšana, vadīšana	5	0	5	0
7.20.Noslēguma pārbaudījums - „Kuģa glābšanās līdzekļu (izņemot ātrgaitas laivu) vadīšana”	1	0	1	0
III daļa	2	3	2	3
8. „Pirmā medicīniskā palīdzība”. STCW A-VI/4-1, IMO 1.14				
8.1.Tūlītēja rīcība				
8.2.Pirmās palīdzības aptiecināšana	2	0	2	0
8.3.Ķermeņa uzbūve un funkcijas	2	0	2	0
8.4.Toksiska rakstura bīstamības uz kuģa	3	0	3	0
8.5.Pacienta izmeklēšana	2	0	2	0
8.6.Mugurkaula traumas	3	0	3	0
8.7.Apdegumi, applaucējumi, karstuma un aukstuma iedarbība	3	0	3	0
8.8.Lūzumi, izmežģījumi un muskuļu savainojumi	3	3	3	3
8.9.Izglābto personu aprūpe, ieskaitot avārijā cietušu personu, hipotermijas stāvoklī esošu un aukstuma iedarbībai pakļautu personu aprūpi. Saules apdegumi, to cēloņu raksturošana terapijas un profilakses pasākumu pielietošana.	2	0	2	0
8.10.Medicīniskā aprūpe izmantojot radiosakarus	1	0	1	0
8.11.Farmakoloģija	2	0	2	0
8.12.Sterilizācija	1	0	1	0
8.13.Sirdsdarbības apstāšanās, AĀD pielietošana, slīksana un asfiksija	3	0	3	0
8.14.Psiholoģiskas/psihiatriskas problēmas	1	0	1	0
8.15.Noslēguma pārbaudījums - „Pirmā medicīniskā palīdzība”	1	0	1	0
Kopā:	159	41	159	41

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
<p>Par studiju kursa mērķa sasniegšanu liecina apmācāmā:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teorētisko nodarbību 90% apmeklējums. 2. Praktisko nodarbību 100% apmeklējums. 3. Pozitīvais vērtējums noslēguma pārbaudījumos. 	<p>Ja mācību iestāde izmanto testu kā noslēguma pārbaudes veidu, tad savā teorētisko zināšanu noslēguma pārbaudījumā jāiekļauj ne mazāk kā 60 jautājumi vienā variantā.</p> <p>Teorētisko zināšanu noslēguma pārbaudījuma jautājumu sadalījums:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Izdzivošanas paņēmieni jūrā" – 12 jautājumi; 2. "Ugunsdrošība un cīņa ar uguni" – 32 jautājumi; 3. "Elementārā pirmā palīdzība" – 6 jautājumi; 4. "Personīgā drošība un sociālā atbildība" – 10 jautājumi. <p>Lai noslēguma testu uzskatītu par nokārtotu, apmācāmajam jāiegūst 70% pozitīvs vērtējums.</p> <p>Par praktisko uzdevumu izpildi liecina pozitīvs novērtējums atbilstoši izstrādātajiem vērtēšanas kritērijiem.</p> <p>Gadījumā, ja apmācāmā persona noslēguma pārbaudījumā ir saņēmusi negatīvu novērtējumu, tad tai tiek dota iespēja to kārtot atkārtoti. Ja arī otro reizi noslēguma pārbaudījums netiek nokārtots, persona apgūst mācību kursu programmu atkārtoti.</p>
Spēj izdzīvot jūrā kuģa atstāšanas gadījumā.	Zināšanu noslēguma pārbaudījumā „Kuģa glābšanās līdzekļu (izņemot ātrgaitas laivu) vadīšana” tiek izmantots tests ar 44 jautājumiem vienā variantā.
Spēj līdz minimumam samazināt ugunsgrēka risku un uzturēt gatavību rīkoties ugunsgrēka gadījumā, kā arī dzēst un likvidēt ugunsgrēkus.	Zināšanu noslēguma pārbaudījumā „Paplašinātā apmācība ugunsdzēsēšanā” tiek izmantots tests ar 26 jautājumiem vienā variantā.
Spēj nekavējoties rīkoties nelaimes gadījumā vai citā medicīniskā rakstura ārkārtas situācijā.	Zināšanu noslēguma pārbaudījumā „Pirmā medicīniskā palīdzība” tiek izmantots tests ar 20 jautājumiem vienā variantā.
Spēj rīkoties ārkārtas situācijās uz kuģa, ievērot darba drošību un piesardzību, lai nepieļautu jūras vides piesārņošanu, veicināt sekmīgu komunikāciju un labu savstarpējo attiecību uzturēšanu uz kuģa, kā arī ievērot noguruma mazināšanas pamatprincipus.	Zināšanu noslēguma pārbaudījumā „Aizsardzības kurss kuģa personālam ar aizsardzības funkcijām” tiek izmantots tests ar 30 jautājumiem vienā variantā.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Rakstisks ieskaite darbs	50
Praktisko iemaņu pārbaude	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	1.0	1.0	0.0	*		
2.	3.0	1.0	1.0	0.0	*		
3.	1.5	0.5	0.5	0.0	*		